

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Ziklo
130

J 130

JO. ANTONII
ASTORII J.C.
V E N E T I
D E D J S
CABIRIS.

Loykens' Bibliotheke. Antwer.

Philol. 158.

Vice 2.

JO. ANTONII

ASTORII J.C.
VENEZETI

Dissertatio

DE DJ S
CABIRIS.

Eruditiss. atque Praestantiss. Viro

JUSTO FONTANINO
FORO.JULIENSI,

Cardinalis Eminentissimi Josephi Renati
Imperialis Bibliothecario

D.

VENETIIS, M. DCCIII.

Apud Aloysium Pavinum.
SUPERIORVM PERMISSV.

Eruditiss. atque Praestantissimo

V I R O

J U S T O F O N T A N I N O

Cardinalis Eminentissimi Josephi Renati
Imperialis Bibliothecario.

JO:ANTONIUS ASTORIUS S.P.

E Djs Cabiris,
quorum Sacra apud primos Anti-
A 3 qui-

quitatum prophunarum Scriptores
fuere silentio religioso præterita ,
Dissertationem arduam semper ,
sed institui aliquando dignam , tir-
bi , Eruditissime , atque Praestan-
tissimæ Vir , inscriptam adfero .
Ea quidem est , quoties ingenii mei
exilitatem perpendam , quæ de Ju-
dicio dœci Viri subeundo timorem
ingerat cordi ; quoties tamen Vir-
tutem tuam ad multiplicem Eru-
ditionem adjunctam contempler ,
procul metu amandato , spem opti-
mam excitet , me tibi displicitu-
rum undecimque non esse . Utinam ,
tot licet litterariis caris ,
postquam Cardinalis Amplissimi
proximitatem à Studiis , & me-
rito nactus es inter coeteros ,
undequaque distractus , ejus , quod

Rbi

Pbilologia studis impenditans sed
tui & majorem ornatum, & solarium nobile supereft, breuem tem-
poris horam, quod etiam atque etiam
rogo, meorum qualicumque lectio-
ni non indignum dare arbitreris.
Nil inde profecto in hoc rerum
bumanarum cursu, mibi contingere
poterit optabilius, & quia hoc
perexiguum meae erga te observan-
tiæ pignus, ac monumentum gra-
tum esse tibi cognoscam, & quod
maximi facio, tum demum per-
suasum babebo, modò non obfet
Amor, mibi valde profuturum eſ-
ſe Judicium tuum. Hoc ſi pro
tua, qua mecum olim, & ſu-
pra quam de me unquam cogita-
re possem, in datis ad Clarissim.
virum Apostolum Zenum commu-

A 4 nem

nem Amicorum Epistolis fecisti, bu-
manitate facies, præclare actum
meum existimabo. Vale

Veneris 4. Kal. Octobris 1703.

DE

DE DJS CABIRIS.

§. I.

Ratio Dissertationis. Inscriptio Græca producitur. Ordo in dissertatione servandus.

Non pauci Antiquorum , quos inter Pausanias , & Dionysius , ea tantum , quæ illis perspecta , & cognita , nec ulla vetabat Religio scribere , ubi de *Cabiris* verba facere nesse fuit , scripto prodenda , quæ autem non fas omnibus videre , nec ab his audire , qui viderunt , ea prætereunda silentio censuere . Varias de illorum naturâ opiniones ex hoc , quod effinxerunt sibi Mysterium Scriptores , non iisdem exor-

exortas æstatibus , ne eorum multi , qui investigandæ antiquitati dant operam , vanum id conarentur , *Cabirorum* scilicet Historiam , seque suæ ignorantiaæ finibus continerent , nemo non novit effecisse . Illud mihi ipse temperare non possum , quin repræhensurus asturgam , quod quidam de eo , in quo falli facile cunctis judicatum est , inflati opinione suam sententiam adducantur producere , qui postea astentatoribus patefaciunt aures , ne eos errorum suorum non inutilis cognitio ad meliorem eruditionem quærendam compellat . Fateor quidem eorum , quæ hujusce generis Viri tenenda sibi suadent , rationem probabilem reddi posse , & in ipsis non exiguum elucescere Ingenii lumen , sed non talem ordinem adhibent , ut in dissertationibus suis sint omnia apta inter se , & cohærentia , vel ad aliorum approbationem , quibus ea prostant legenda , ubi dissoluta apud Antiquiores lecta sint .. Gravius tamen & verius repræhendendus ego in publicum predeo , qui hasce effusiones com-
men-

mentariorum admiratus, quæ fiunt ad exprobationes tantùm Eruditorum captandas, & ipse eadem damnata libidine scriptitandi, non consideratè hujuscemodi arcana revelanda suscipio, & ea mandanda litteris, quæ non satis adhuc nota sunt. Verùm quum attenderint, Amicorum meorum illos quoque veniam daturos confido, qui, si me ad Philologiam retulisse, non meas quoniam existimarunt honestissimè molestias deponi posse, ejus ideo studium improbantes, quòd eam non oblectatio sequatur animi, neque requies curarum, nec ea valeat ad benè, beatèque vivendum. Rogatus namque occasione cujusdam Græci antiqui monumenti Aquileja Venetias advecti, quod in ædibus Grimanorum aslervatur, & è Velseri Schedis à Grutero pag. 319. 2. relatum est, ut de *Cabiris* aliqua differerem, quumin Antiquitatum studio tunc temporis versarer, id me facturum facilis nimiùm promisi. Illud est.

Id. Cajuſ

ΓΑΙΟΣ ΓΑΙΟΥ
 ΑΧΑΡΝΕΥΣ ΙΕ-
 ΡΕΥΣ ΓΕΝΟΜΕ-
 ΝΟΣ ΘΕΩΝ ΜΕ-
 ΓΑΛΩΝ ΔΙΟΣ
 ΚΟΡΩΝΚΑΒΕΙΡΩΝ
 ΕΝΤΩΙΕΠΙΔΙΟ-
 ΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥΜΕ-
 ΤΑΛΙΚΙΣΚΟΝΑΡ
 ΧΟΝΤΟΣ ΕΝΙΑΥ
 ΤΩΠΔΡΥΣΑΤΟ

*Id. Caius Caii Filius Acharnensis Sacerdos
 factus Deorum magnorum Diiscororum Ca-
 biro-*

birorium ; in Dionysii , qui fuit post Licetum Arcbonis anno , posuit . Nolle me modo dedissem fidem , & id arbitror sanioris fuisse consilii ; sed quoniam promisi , facere aliter ullo modo non possum , & justitiam negligere . Hoc sanè , cur de Diis hisce , eorumque apud Gentes cultu differere constanter instituam , ubi aliis parùm feliciter id tentatum dixerim , declarare mihi opus erat , ne dum fidei totus inservire contenderem , laborare temeritatis vitio minutis Philologis viderer . Promissum igitur servandum est , quæ tamen dicenda mihi , judicio , arbitrioque meo è fontibus Antiquorum haurire polliceor , illorumque sententiis explosis , qui eruditè hoc alias tractarunt argumentum , ad novæ inventionem aditum mihi aperire . Non paucis post habitis , quæ jam de hac re à Clarissimis Viris publici juris facta cuique Antiquitatis studioso non obvia esse non possunt , mihi tantum quod propositum est edifferam , eo , prout dabitur , moderamine , ut nec perspicuitas , sicuti nec bre-

brevitas desideretur . Id quoque placuit Nobilitate pariter ac Ingcnio Excellentis. D.D. Hieronymo Justiniano , & Petro Grimano Patritiis Venetis , nec non Ornatiss. atque Eruditiss. Co: Camillo Silvestrio , Antonio Magliabechio, Nicolao Bon, Laurentio Patarolo, pluribusque aliis mihi amicissimis , quibus cum hæc cōmunicassem , pro immensa sua in me humanitate meos qualeſcumque conatus probavere , ac ut eos orbi erudito publicarem , cum non pauca remorabantur , vel Epistolis , vel viva voce excitarunt . Sed ad instituta perga-

mus .

S. I I.

*Opiniones quædam Antiquorum de
Cabirorum Natura referuntur.*

AC primò, cuius naturæ ii quieruditum pulverem attigerunt, *Cabiri* habuerint, nobis dicendum; magna namque inter Litteratos dissensio, consumque opinione aliæ diuturnitate extabuere, aliæ cum sæculis, hominumque ætatis inveterare potuerunt. Ex iis igitur, quæ utilitatem generi affebant humano, & nomine ipsius Dei superstiosi Gentilium nuncupabant, *Cabiri* plerique arbitrati sunt; eos autem *Penates* tuisse sentiebant, quorum ut Julius Firm. de errore proph. Relig. c. 15. ductum volunt nomen a penu, ab omni scilicet, quo utiliter homines vescuntur ad vitam. Quibusdam illi Virorum crediti sunt, quos assentatio, consuetudoque communis, quodd beneficiis excellentes

lentes essent, consecrabat, & in cœlum tollebat; Verum Vulcano, & Cabera Protei filia mortales genitos, & ignis usum atque æris, ferrique fabricam decuisse dicebant. Multi eos extitisse spiritus voluere; quorum Potestas major, quam Heroum, & eorum qui ex hominibus Divi facti sunt, primos tamen ex tribus *μαρτινῶν* spirituum, seu Dæmonum gradibus, quos Δωδαμῆς appellant: Demum ex Physica cum tot aliis fluxisse ratione, fabulaisque specie induitos humana Poëtis suppeditasse non defuere qui dixerint; vel ideo cum Mystagogorum Principe Orpheo Curetes, vel Axierum, Axiocersum, & Axiocerfam vocantes cum Mnasea. Cæteris posthabitis, ne longior sim, vanique plenus negotii videar, quatuor hasce tantum sum refellendo sententias, non dicam ineptas, quasi aliquid allaturus ipse sim melius, sed quæ dubitanti quænam illarum sit verior, sunt causa desperandas in hacre omnis veritatis.

§. III.

Opinio eorum refellitur, quibus Cabiri iidem ac Penates Dj. Cassius Heminæ apud Macrobius, & Dionysius Halic. notantur. Appellatio Deorum magnorum expenditur. Inscriptio DE-NAS Idolis Penatium Deorum appositæ expositio tentatur. Cur Cabiri Penates quoque vocatis sint?

PRimum igitur num *Cabiri* iidem sint, ac *Penates Dj*, expendendum est. Si in Cassii Heminæ ac Dionysii Halic. verba jurandum sit, secus opinari piaculum ducimus; ut enim ille apud Macrob. 3. Saturn. hic in i. histor. hanc docuere sententiam, ea ducti ratione, quod *Penates* quoque, ut & *Cabiri*, θεοὶ μεγάλοι, *Dei Magni* scilicet appellati sint. Sed ea, quæ tradunt cuncta commentitia

B

viden-

videntur. Nam, quod Deos magnos plerosque alios, aut priores Deos, aut inferiores nominatos legamus, & Deorum alios à Cabiris Djs, eosdem cum Penatibus esse concedamus necesse erit. Serapidem ergo, qui *Magnus Deus* apud Gruterum pag. 185. dictus est,

PRO. SALUTE. IMP. CÆS
 M. AUR. ANTONINI. AUG
 PII. FEL. P. P.
 VOTO. SUSCEPTO
 DEI: MAGNI. SERAPIDIS. &c.

Attim, qui *magnus Deus* dicitur Juliano Imp. Or. 5. in Matrem Deorum: Οὐρος μέγας ἡμῖν θεὸς ἐστιν Αἴτης, *Magnus Deus ille nobis est Attis*; Diana Ephesiam, quam cognomento *Magnam* Lucas Act. Apost. c. 19. fuisse refert; Uraniam, seu Venerem Saracenorum nomine *Cubâr*, seu *Cabâr*, quam Georgius Cedrenus in Chronicis, & Eutymius Zygabenus in Panoplia *Magnam* interpretantur; & Geminos *Castores*, qui Dei magni a Cor. cyren-

cyrenisibus appellati sunt , ut ait Pausanias , & in marmore apud Gruterum pag. 89. 9.

CASTORI. ET. POLLUCI. DJS. MAGNIS.
SULPITIA. Q. SULPITII. F. VOTUM.
OB. FILIUM. SALUTI. RESTITUTUM.

Eosdem cum *Penatibus Djs* faciemus . Quod tamen cum falsum sit , ubi Romanorum pariter , & Græcorum Religio *Magni* appellationem cuicunque Deorum legatur passim tribuisse , honoris ergo in omnes , ut & in *Penates Deos* , id factum putandum est , sed per antonomasiam *Cabiros* , *Deos magnos* pronominatos . Legimus ideo alias Ethniconrum Deos donatos utique *Magnorum* epitheto , at sua nota quoque , & vocabulo designatos , ut *Magnus Deus Serapis* , *Magni Dei Castores* &c. eo quod exigit eorum multitudo discribens , verum

B 2 Cabiros

Cabirias non ita , quum iis loco fuli , & certi nominis , quo appellari sine piaculo non poterant , *Deorum Magnorum* proximen à superstitionis datum fuerit . Hinc ut & in aliis , in Inscriptione græca , quam vidi , legique pluries in Statuario ad D. Marci Venetiis , & quam Cl. Montfauconius in Diarii sui Italici c. 3. pag. 43. feliciter transcriptam , atque a mendis , quibus apud Gruterum , & Sponium scatet , quam purgatissimam refert , notatur quemdam Eubulum Demetrii filium Marathonium *Sacerdotem Deorum magnorum factum esse* : ΙΕΡΕΤΣ ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΘΕΩΝ &c. quæ profectò nil aliud , quam facris *Cabirorum* eundem fuisse initiatum innuere videntur . Cur tamen & *Cabires* eosdem ac *Penates* esse concederem , & in hanc opinionem libens venirem , non adeo levis momenti eslet causa ; Horum namque geminis Idolis , quæ in antiquis templis Romæ fas erat cuivis inspicere , epigrammam DENAS appositam Dionys. l. 1. histor testatur . Hæc autem ubi sibi *Penates*

nates videtur significasse , quod Priscus ante inventum P. D. litteram usurpasse dijudicet , ego non aliud indigetare conjectabam , quam Græcum Δυωποι , quod potentes Latini dicunt , & Cabirorum epithetum fuisse constat . Sed in contrariam prius distrahor sententiam ex eo , quod similes quoque eorum imagines in nummis , epigraphe D. PENATES eminente videre contingit : inde quod apud Virgilium Aeneid . 3. sic Aeneam audimus loquentem ,

*— feror exul in altum
Cum sociis , natoque , Penatibus , & Ma-
gnis Djs .*

Unde non idem patet fuisse *Penates* , ac *Magnos Deos* , seu *Cabiros* , sed , ut melius reor , Deos familiæ fuisse *Penates* , & *Magnos Deos* fuisse qui publicè colerentur in Urbe . Et quidem *Penatibus Djs* in interiore ædium recessu , seu penu erigebantur simulachra , & Aræ quoque apud quas sacra fierent ; Quorum prius tangunt Menandri apud Harpoerationem versus in voce *Kmōis* :

Νῦν δὲ εἰς γυναικωνίτιν εἰσίονθ' ὑπερ
Ιδὼ παράσιτον τὸν δὲ Διὰ τὸν Κτήσιον
Εὐχούσα τὸ παμέῖον καὶ κεκλειμένον;

Idest. Nunc cum intrantem conclave Musi
cierum video Parasitum, Jovem verò Cte-
sium tenentem penum hanc obseratam. De
Ara liquet ex Æschylo Agamemn.v.1047.
apud quem Clytemnestra reducem Ar-
gos Agamemnonem una cum Cassandra
interiora Regiae jubet ingredi, eamque
σαθῆσας Κτῆσις βεῦμα πέλας, collocatam ju-
xta aram Jovis Ctesii &c. At non duos
Penates, ut Dionysius, quorum nomi-
na tacuit, sed ut quidam Alii apud Ma-
crob. l.3. Sat. si placet, nomine Jovem,
Junonem, & Mineryam, tres esse sen-
tiamus. Sint sane. Nullo modo tamen
eosdem ac Deos Magnos, seu Cabiros effi-
ciunt. Quod enim Tarquinius Demara-
thi Corinthii filius Samothraciis religio-
nibus mysticè imbutus (initiabantur autē
Gentes Cabirorum sacris in Samothra-
cia, ut infra videbimus) uno in templo,
ac sub eodem tecto numina memorata
coluerit, id sufficiens non est firmandæ
fidei

fidei argumentum . Num igitur & Iūdem , ac Osiridem *Cabiros* esse dicemus , quod Cajum Caj Filium Acharnensem facris Cabirorum initiatum , ut vidimus §. i. in allata græca Inscriptione , numinibus hisce aram appareat ex hoc marmore dedicasse , quod olim in Cymelio Francisci Mauroceni Venetiis habebatur , & à Stephano la Moyne in Epistola ad Eru- ditissimum Virum Gisbertum Cuperum de Melanophoris emendatum vulgatur ?

ΓΑΙΟΣ. ΓΑΙΟΤΑΧΑΡΝΕΤΣ. ΙΕΡΕΤΣ.
ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΕΝΤΩΙΕΠΙΝΑΤΣΙΟΥ.
ΑΡΧΟΝΤΟΣ. ΕΝΙΑΤΤΩΙ. ΚΑΙ. ΟΙ.
ΜΕΛΑΝΗΦΟΡΟΙ. ΚΑΙ. ΟΙ. ΘΕΡΑΠΕΤ-
ΤΑΙ. ΤΠΕΡ ΤΟΥ. ΔΗΜΟΥ. ΤΩΝ. Λ
ΘΗΝΑΙΩΝ. ΚΑΙ. ΤΟΥ. ΔΗΜΟΥ. ΤΩΝ.
ΡΩΜΑΙΩΝ. ΙΣΙΔΙ. ΚΑΙ. ΟΣ. ΣΥΝΙ
ΔΡΤΣΑΝΤΟ .

hoc est : *Cajus Caj Filius Acharnensis Sacerdos factus in Nausii Arcbontis anno , & Melanopbori , & Ministri pro Populo Aibe-*

B 4 nien-

nientium , & Populo Romanorum Isidi , & Osiridi simul dedicarunt . Protecto ludi-
cra nostra videretur exercitatio , totaque
res nugatoria esset . Objicient fortasse ,
quod Apollonius ubi de Djs *Cabiris* lo-
quitur , Δαιμονες ἐνναέταις eos vocet , quæ
verba *Deos indigetes* , seu *indicetes* latinè
sonant . *Indigetes* namque non , ut
Grammatici nugantur , ii sunt , qui ex
hominibus divi facti sunt , & quasi in
Djs agentes , vel nullius indigi , aut qui
indigetari debeant , seu invocari , sed
propriè ii , qui Græcis quoque ἵγχωριοι ,
quod ibi agant , & incolant , dicti fuere .
Ita est ; hacque appellatione ab Arnobio
Deos hosce donatos videmus . Et quam-
quam Salmasius *Digidios* , seu *Igidios* pro
Indigetes inibi legendum contendat , id
nihil obstatre putamus , quod nisi idem ,
aliud sed ejusdem significationis vocabu-
lum tamen reponat . Quid igitur ? An
putant eos esse , quos πατρῷς θεος , τῷ
χαροκόπῳ Græci faciunt , & Glōssæ Pe-
nates ? Hoc tantum evincent , ut &
Penates Deos Magnos , ita & hos ad ho-
norem

norem *Penates* quoque dictos esse , vel quod inter *Penates* in Tutelares Familiæ solitum fuerit eos adoptari , vel quod alicubi , ut in Samothrace tanquam *Dj Patrii* haberentur , sub quorum tutela esset Insula . Ex his , quæ ex Colloquiis G. L. nondum editis refert in Solinum Salmasius pag. 46. sic afferere non dubito : Κέρνοι , ἡγὶ Κορύβασι τηλευτῶν
ία θεοὶ πατροκλίδοι λέγονται ; Curetibus ,
& Corybantibus , seu Cabiris , bonorem dedit , ut *Dj Penates* dicantur &c. Ac de prima sententia , quod pro mea tenuitate expendi poterat , visum est .

Q. I V.

Illorum sententia exponitur, & perstringitur, qui asserunt Vulcani filios Cabiros extitisse. Cur Vulcani filii ab Antiquis nuncupantur? Vaillantius notatur, & Se- guinus arguitur.

DE tribus autem reliquis, ut mihi videatur, latissimè patent narrations, quibus ad differendum secus ac Alii fecere, in præsentiarum suademur. Si namque priùs studiosè inquiramus, unde plerisque constet *Vulcani* filios extitisse *Cabiros*, hoc dicent ex Poëtarum, & Historicorum Antiquis difficilè factu non probare. Siquidem Pherecydes apud Strab. lib. 10. prodidit ex *Cabera Protei Filia*, & *Vulcano* tres esse procreatos *Cabros* &c. & Nonnus lib. 14. v. 19. Dionys. cecinit de hisce Djs:

T'raç

Τίτας Ηφαίσοιο δύω θώρηξ Καβεῖρος

Οὐνομα μητρὸς ἔχοντας ὄμόγνιον.

Idest: *Filios Vulcani duos armavit Cabiros*
Nomen Matris babentes gentilitium;

Et infra l. 29.

Θρυκίνης δὲ Σάμου πυρισθενέες πολιῖται

Λημνίαδος δύο παιδες ἐβαν χένορτο Καβεῖρος.

Id. *Tbracia verò Sami igne validi incolae*
Lemniadis duo Filii bacchabantur Cabiri.

Herodotus autem l. 3. c. 4. *Vulcani Idolum*, quod erat Memphis describens, illud simile fuisse tradit *Idolis Cabirorum*, quibus ædes inibi loci quoque sacra habebatur. Dicunt ergo *Cabiros Vulcani filios*, quod Pherecydes & Nonnus tales illos effinxerint? Jovis quoque filii nuncupati fuere a Poëtis Æacus, Minos, & Sarpedon. Num ergo filii Jovis erunt habendi, ubi secus edoceamur, & eos, ut ait Gellius l. 15. c. 21. quod præstantissimi essent virtute, ac prudentia Viri, tales appellati fuerint: uti Cyclopes, Cercyon, & Lestrygones, tanquam mari geniti, Neptuni filii, quod ferocissimi essent, immanes, & alieni ab omni pror-

prorsus immanitate? Idem de Cabiris
 potius dicendum, quod ignis usum, at-
 que æris, ferrique fabricam docuerint
 homines, cum ad Idæ montem in Creta
 habitarent, quod ait Diodorus l. 5.; ut ex-
 cellentes in Arte, *Vulcani* filios denomi-
 natos, & occasionem inde varia de illis
 effutiendi desumptam esse a Poëtis. Et
 quidem, ubi stemus a cordatorum viro-
 rum partibus, ac Poëtarum quorumvis
 scripta vana esse commenta dignosca-
 mus, quid est quod nos impedit ea,
 quæ certiora, & probabiliora videntur,
 prudenter sequi, quæve contra improba-
 re? Hærebimus fortè, ubi quoque Au-
 thores hos inter se non congruere note-
 mus, eorumque unum tres *Cabiro*s, duos
 alterum commemorare? Nonne inde
 potissimum appareat, utrumque menda-
 cio veritatem infuscasle, ac Genus *Cabi-*
rorum, prout libuit, more Poëtarum
 excogitasle? Sed quid Herodotum indi-
 casse velint, videamus. Sane *Idola Ca-*
birorum Vulcani Idolis similia fuisse tra-
 dit. Eorum Ideo Parentem *Vulcanum*
 assē.

afferemus? Et Phænicios Patæcos, quos ad navium tutelas in earum proris Phænices circumferebant, fuisse imagini ejusdem *Vulcani* quam simillimos refert l.s. Patæcos igitur Deos Phænicios, eadem qua *Cabiros* ratione, *Vulcani* filios dicimus? Sed hoc quidem improbatur, quum hæc eorum esset similitudo, forma nimirum, & species utrisque ridicula. Oppositum confirmare dicunt Nummi a Seguino, & Vaillantio vulgaris, qui in dextra malleum, unum ex *Cabiris* gerentem exhibent *Vulcani* instar. De hoc nisi testimonium plerique Eрудitorum, ad quorum manus ejusmodi nummi venere, perhibuissent, vel imperitorum, vel oculis laborantium commentitiam crederem assertionem; Vailiantius namque in 2. parte Num. Col. latin. pagin. 154. ad Furiæ Tranquillinæ nummum a Carrhenis cusum, notat in postica ejus pagina Idolum columnæ impositum, quod quia *Cabirum*, & cum Pherecyde *Vulcani* Filium credidit, in dextra malleum gestantem afferuit, ubi ejus dextra

dextra arcum , sinistra galeam , vel quodpiam aliud detineri , mihi per communem Amicum Eruditiss. atque Præstantissimus Vir Justus Fontaninus asseveravit , & cuique Ecotypum Inspiciendi quam clarissimè appetet .

Præterquam quod Carrhenis Mesopotamia Lunum potius , quam Cabitum cultum fuisse refert inter alios in Caracalla Spartanus : Atque inde Carrbas Luni Dei gratia venisset &c. Sed malleuni gerant , & Vulcani Idolis quam simillimi habeantur . Quid inde ? Propterea faciendos Vulcani Filios ? Certè Seguinus Select. Num. c. i. n. 7. ad nummum , in cuius altera parte

te est caput turritum Fœmineum cum epigraphe ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ , in postica verò imago palliata stans , quæ malleum sinistra gerit cum Inscriptione ΚΑΒΕΙΠΟC ,

hæc habet: *Cogit me malleus iste ab eorum stare partibus , qui Cabiros Vulcano , & Cabera Protei filia genitos nuncupant &c.* Quid si hastatos , & gladio præcinctos summi exhiberent , nec Nonnus ipse dixisset l. 29.

Χειρὶ δὲ λίμνιον ἔγχος ὥσπερ κάμις πάτρος
ἀκμαῖ

Δεξιῇρῃ κέφιζεν . ἐπ' ἐυφυέσται δὲ μηροῖς
Φόργανος ἱώρηστ στλασφόρον .

hoc est: *Manu verò lennitiam bastam , quam
fabricaverat Paterna Incus ,
Dextra elevavit , ingenioso verò fæmore
Gladium elevavit splendorem ferentem .*

Pro-

Profectò *Vulcano* posthabito , Aliûs Deorum , cui non dissimiles habitu vide-rentur , eos esse prolem autumarent . At Poëtarum figmenta , & conjecturan-tium deliria locum habeant . Quî de-mum *Dioscoros* , & *Vulcani* filios una di-ci posse contendent ? *Dioscoris* sanè in mo-numento supra relato nuncupantur , eamque vocem latinè *filios Jovis* sonare Grammaticorum nullus ignorat . Mis-sis iis , qui propter virtutem , & alia *Dioscori* , seu *filii Jovis* vocatis sunt , uti Agamemnon , & Menelaus a Stesicho-ro , Zethus , & Amphion ab Esychio , Aliique , de quibus jam dictum , ab Eu-sthatio ad Od. 11. relati , invenio Spo-nium (quicquid velit Gallandius in sua ad eundem Epistola τὸ Διοσκόρες pro Ca-storibus accipiens , uti & Amasæus in Pausaniæ versione a Fabretto V.C. no-tatus) appellationem hanc ad Anubim , & Harpocratem retulisse , licet Plutar-chus narret Anubim , & Harpocratem Osiridis filios extitisse . Et Sponium ip-se sequor ; Osiris namque idem ac Jupi-
piter

piter habitus est . At *Vulcanum* , Gen-
tilium sequuti Theologiam , nullo mo-
do cum Jove ipso confundere possumus ,
& ex duobus unum effingere Numen ,
ni cum Phœnicibus *Vulcanum Διὸς μί-*
χιον , *Jovem* scilicet *Macbinatorem* , ut
vertit Bochartus Phynic. lib. 2. cap. 1.
πρετεχνίτω vocemus . Effugia ne ces-
sent quererere , & nos hucusque cum
ipsis productam disputationem derelin-
quamus , pergentes ad cætera diluen-
da .

C. V.

Refertur opinio dicentium Dæmones Δωρικῆς fuisse Cabiros. Eadem rejicitur ex Eusebio.

Rem modo cum illis habemus, qui Cabiros Dæmones faciunt, & primos ex tribus μαρτινοῦ spirituum gradibus, quos Δωρικῆς appellant, magnos scilicet, & potentes, eo quod magna sit eorum potestas ad efficiendum quod jubentur, ubi sint minis lacesiti exorcitionum. Huic eorum assertioni suffragari videntur Apollonii Scholia festi in Pace, Lycophron v.77. in Cassandra, & Nonnus Dionys. l. 13. v. 400. qui Demonibus Cabiris antrum Zerynthum nomine, ubi quoque Canes Hecatē immolabantur, sacrum fuisse dixerunt. Accedit quoque quod Porphyrius in libro responsorum, maximum Dæmonum Serapimi ait nominari, qui est apud Ægyptum.

Ægyptios Osiris , & apud Græcos Pluto , Isidem vero esse Proserpinam , & Hecatem ; Plutonem autem , & Proserpinam *Cabiros* esse tradit Mnæcas , nomine *Axiocersum* , & *Axiocersam* . Facile ipsis suam confirmare sententiam ex eo , quod non minus ac sacerdotes con-sueverint adversum Dæmones , ut ait Jam-blicus in mysteriis , adversum *Cabiros* quoque eos invocando fecerint ii , qui in periculis versarentur. In Sup̄tos au-tem , ut idem notat contra Porphirii opinionem , magice violentęque voces non dirigantur . Sed contra est quod Eu-sebius l.r. de prep. Eu. c.10. narrat , *Cabi-ros* scilicet ἔνδας *incantationes* invenisse . Magos ego potius quam Dæmones dice-rem , qui magica & excantationes exer-cerent , non in quos ea exercearentur , eorum verò mysteriis initiationem non-nisi detestabilem Thurgie Disciplinam . De hoc tamen infra .

Q. VI.

Num Cabiri fluxerint ex Physica ratione? Affirmantium sententia reprobatur, ejusque futilitas ostenditur. Varro notatus.

Tlud expendendum restat, num Cabiri ex Physica fluxerint ratione, & sub eorumdem fabulis rerum caussæ involutæ sint ab Antiquis? Hoc utique ex Eusebio l. 3. de præp. Eu. colligitur, scriptum à Porphyrio librum περὶ τῆς ἀληθινότητος Εἰλίκων, καὶ Λιγυστίων θεολογίας, de allegoriis Græcæ, & Ägyptiacæ Theologiae, in quo multa ille testimonia producit, quibus Stoicorum more ea quæ de Djs fabulosè prodita sunt, ad naturalia referre nitebatur. Julianum quoque in Orat. 5. ad Deorum Matrem, audiimus dicentem, Antiquos, ubi rerum caussas per longam indagationem adepti fuerint, eas ideo occultasse fabulis, ut ex

ex absurditate ipsa , & incredibilitate , cognita commenti falsitas ad investigatiōnēm veritatis acueret . Propterea ipse certè fateor in hanc sententiam Doctissimum Baconium de Verulamio propendisse l. 3. de augmentis scient. c. 13. mysterium scilicet infusum esse veterum fabulis , & Philosophiam secundum parabolas Antiquorum posse comparari . Idem igitur de *Cabiris* opinari incongruum non esset , Edque magis ; quod , ut ait Cicero l. 1. de natura Deorum , *Samotbraciis* (seu *Cabirorum mysteriis*) explicatis , & ad rationem revocatis , rerum magis natura cognoscitur quam Deorum Cr. Eos ideo Natalis Comes in sua mythologia p. 982. ventos ex Orpheo interpretatus est , licet namque de Curetibus differat , iidem tamen ac Dj *Cabiri* Curetes erant , idque ipse Orpheus videtur innuisse , cum cecinit ,

Oīτι Σαμοθράκειοῖς χρόνοις ἐδοκτεῖσαν
καὶ Κυδίωντες Γεννῶν ἀπερύγετο τοντολαύνων .
hoc est : Qui & Samotbraciam sacram̄ter-
ram incolentes ,

*Dissertatio
A periculis mortales Pelago errantes libe-
ratis, &c.*

Illud autem mirandum traditur , *Cabiros* , qui præcipue in Samothraciâ colebantur , in naufragiis præstantissimos habitos esse ab illis , qui eorum sacris iniciati eos invocassent . *Cabiro*s itidem cum Mnæsea Plutonem , Cererem , & Proserpinam mysticis nominibus appellantes , quidam dixerunt non aliud quam Terrenam vim , terram ipsam , Et frugum substantiam indicasse . Videatur Julius Firm. de errore proph. Relig. c. 18. Natalis Comes in sua mythologia de Pluto-ne , Cerete &c. Verum ego non a physicis rebus bene atque utiliter inventis tractam fuisse rationem puto ad commentarios , & fictos Deos , quorum omnia traducta ad similitudinem imbecillitatis humanae & dicta , & credita sunt stultissimè , & plena fuere futilitatis , summaeque levitatis . Cum Eusebio potius loco citato dicam , quod Juniores Ethnicorum , naturalium rerum scientiam jactantes , violenta quadam inter-

pre-

pretatione secreta Naturæ per Theologiam Priscorum significari voluerint, & sic illam erubescentes, ac pauci Antiquitatem, atque consuetudinem facientes, quasi remedia turpitudinis Deorum excogitarint. Et quidem Macrobius cum non posset Christianorum argumentis contra fabulas respondere, eas omnes ad physicas nescio quas nugas torquere conatus est, Græcorum Philosophorum instar, qui cunctas Deorum fabulas in suam sententiam torquebant, credentes summi Numinis veritatem. Fuere Zeno, Cleanthes, & Chrysippus, qui hanc molestiam primi suscepere, & minimè necessariam, ut ait Cicero de natura Deorum l.3. commentiarum scilicet fabularum reddere rationem, & vocabulorum, cur quidque ita potius, quam aliter appellaretur, caufias explicare. Hæc autem, & alia hujusc Generis, licet ita defendere conati sint, ut n, qui ista fixere, non modo non insani, sed etiam sapientes viderentur; eos tamen in mal-

tis hæfisse idem Cicero ibidem compre-
vit , istamque intelligentiam eorum non
modo non compræhendere , sedne su-
spicione quidem attingere potuit . Var-
ro ipse Samothracum seu *Cabirorum* my-
steria apud Aug. de Civitate Dei lib. 7.
cap. 28. interpretaturus ea , quæ nec suis
nota erant , se scribendo expositurum ,
eisque missurum quasi Religionem pol-
licitus est . Dixit autem , se inibi multis
indiciis collegisse in simulacbris aliud signifi-
care Cœlum , aliud Terram , aliud Exem-
plar rerum , quas Plato ideas appellat ;
Cœlum Jovem , Terram Junonem , Ideas-
que Minervam esse voluit , (Jovem
namque , Junonem , & Minervam Deos
Cabiros extitisse credebat) Cœlum à quo
fiat aliquid , Terram de qua , Exemplar se-
cundum quod idipsum fiat . Quæ omnia
corruunt ; ut enim Augustinus ibidem ,
Plato tantam vim ideas illas babere dicit ,
ut secundum eas non cœlum aliquid fecerit ,
sed etiam cœlum ipsum factum sit . Jam
vero quid laborare juvat in effingendis ,
enodandisque Cabirorum nominibus , &
my-

mysteriis , eaque ad Naturalia superstitione referendo , quin longè aliter rem in fabulis se habere , ac Mythologorum opinio sit , præ nostris quoque & Primi Ethnicorum confiteantur . Num censem subtiliore ratione ad vanas hujuscemodi interpretationes refellendas opus esse ?

S. VII.

Quales fuerint Cabiri? Eorum Numerus, & Nomina. Eusebius notatus. Quonam tempore flauerint?

Taque aliundè mihi quærendum est
ut Cabiri, quales fuerint, discere
possim, quam quales alii eos esse volue-
re. Videamus quæ l. 10. in *Pbocicis* de
celebratis per Amphissenses sacrī initīis
tradit Pausanias. Hæc ille: Αγκοι δὲ
χρὶ τελετῶν οἱ Αμφισσῆς Αγάπτων καλεμέ-
νοι παῖδων· οἱ τίνες δὲ Σεῶν ἔισιν οἱ Α-
γάπτες παιδεῖς, κατὰ ταῦτα ἔσιν εἰρημένον.
Αλλὰ οἱ μὲν εἶναι Διοσκόρυς, οἱ δὲ Κά-
ρπας, οἱ δὲ πλέοντι ἐπίσαθαι νομίζοντες,
Καβείρυς λέγοσι &c. id. *Initia quoque ce-*
lebrant Amphissenses, quæ Anactum puerorum appellant; Quinam Dj sint Ana-
cetes, variat bominum opinio. Alii Dio-
scoros, Curetes Alii, qui plus intelligendo
se

se affequitos putant, consent esse Cabiros; &c. Quid modo l.3. de natura Deorum dicat Cicero audiamus : Διόσκοροι etiam apud Græcos multis modis nominantur: Pri-
mi tres qui appellantur *Anactes*, Atbenis ex Jove Rege antiquissimo, & *Proserpina* nati, *Tricopareus*, *Eubuleus*, & *Dionysius* &c. His præhabitibus ad rem nostram ve-
niamus. Quod Cabiri Dioscororum Epi-
theto donati tuerint nemo ibit inficias,
ubi quæ supra diximus meminerit, &
ea quæ Fabrettus ad Columnam Traja-
nam habet pererudita, potissimum ve-
rò ex Sanchon. qui ait apud Eusebium
lib. i. c. 7. præp. Eu. ἐν τῷ Συδικῷ Διόσκορος
ἢ Καβητίποι,ἢ Κορύβαρτες,ἢ Σαμοθράκες,
&c. id. Ex Sydic Dioscori, seu Cabiri,
seu Corybantes, seu Samothraces orti sunt &c.
Plutarchus in *Thebes* αὐτοὺς dictos ait
Castorem, & *Pollucem*, quod Aphidnis
captis Athenas cum pacato exercitu ve-
nerint, nihilque aliud quam Eleusiniis
imbui desiderarint, sollicitudinem au-
tem, & curam, ne quis tanto admisso
in Urbem exercitu quicquam mali pa-
tere.

teretur ; habuerint . Qui namque cum
ram , custodiamque habent , *αὐλαχῶς*
τὰχειν dicuntur . Quod *Cabiri* quoque
Anaētes essent , ex iis , quae habet Cle-
mens Alex. in Protreptico p. 12. quam
latissimè patet ; sacerdotes namque Co-
rybantum seu *Cabirorum Αὐλαχωτέλεσας* ,
sive *Anaētum Sacerdotes* , ab iis , quibus
curæ vocare est , vocatos tradit . Hæc
omnia tamen præ aliis solus poterat nos
Orpheus edocere , cum cecinit :

Κερῆτες, κόρυβαρτες αὐλάχτορες, δίδυμωροί τε,
Εν Σαροθράκῃ αὐλάχτες, ὁμηροὶ Διόσκοροι.
hoc est : *Curetes , Corybantes , Regia pro-
les , & valde potentes ,*
Reges in Samotracia Anaētes , simul &
ipſi Dioscori , &c.

Cabiros ergo tres asperere Tricopatreum ,
Eubuleum , & Dionysium nihil dubito ,
*quod primò Dioscori , & Anaētes ii vo-
carentur , præterea quod tres numero
exitisse Cabiros , eorumque tertium no-
mine *Dionysium* Idem Clemens Alex.
ibidem commeinoret . Conveniunt que
scripsit Pausanias quoque in Lachicis
pro-*

propè finem libri , ubi de Brasiliis Eleutherio - Laconum Oppido loquitur : Καὶ ἐπ' ἀντῆ χαλκοῦ ποδιάίων ἐπίχαστην οὐ μιέξοντες πίλας ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ἔχοντες . ὅντις οἶδα ἡ Διοσκύρες σφᾶς , ἡ Κορύβαντας φοιτεῖται . Τρεῖς δ' εἰν εἰσὶ . Id: *In eo sigilla pilata videntur nibilo pedalibus majora , an Dioscūrum , an Corybantum ea nominibus sanxerint , non facile dixerim . Tria certe sunt &c.* Id Tertullianus c. 8. de spectaculis confirmare videtur , hæc tradens: *Tres autem aræ trinis Djs patent (in circulo scilicet Romano) magnis , potentibus : eosdem Samotraces existimant . Ipse Varro et si lib. 4. de l. l. duos tantum illos agnoscat , cœlum , terramque interpretatus , attamen apud Aug. de Civit. Dei l. 7. cap. 28. tres fuisse consentit . Eusebius lib. 2. cap. 5. quinque videtur fecisse Cabiros , cum illis nomina fuisse dixerit Baubonem , Dysaulem , Triptolemum , Eumolpum , & Eubulum , sed ex Clementis Proptreptico rem ille transcribens , Orgia Corybantum , seu Cabirorum cum Cereris Orgiis confudit , ac*

ac Terrigenas ; seu Terræ filios pró Diōscoris , & Jovis filiis accepit . Præterquam quod quinarius hic numerus cum iis , quæ dixerat , tertium nempe ab his , Cabiris scilicet , fratrem interemptum assertant &c. pugnare aperte dignoscimus . Si quæratur de illorum temporibus ? Isaaci tempore , proximis ante vel post Ogygis diluvium sæculis floruisse , & orbem pervagatos esse , autumarem cum Doctiss. Kippingo Antiquit. Rom. l. 1. c. 3. n. 8. nec absque ratione , quum Argonautæ Cabirorum sacris multum temporis ante jam institutis , in Samothraces Insula initiati sint , ut infra videbimus , eorumque in Colchidem expeditio post Ogygium diluvium Ann. M. 2678. juxta Chronologiam Befoldianam , cui adstipulari non recuso , contigerit .

§. VIII.

S. VIII.

*Magica, & Incantationes Cabri-
ros exercuisse conjectatur. Idem
ac Telchines. Tabes Telchino-
dica. Qua de causa Coryban-
tes appellati sint? Magni, ac
Potentes dicti, & cur?*

*M*agica, & Incantationes excoluis-
se elicimus ex Eusebio loco ci-
tato. Praeterea si eisdem ac *Telchines*
fuisse illos dicamus, uti & quidam apud
Strab. l. 10. non alios quam maleficum
genius hominum, prestigiis deditum, &
solo adspectu omnia effascinantes fatea-
mur quoque necesse est. Eos autem fa-
scinatores fuisse ferunt, & maleficos,
quod stygiam aquam animalibus, &
stirpibus perniciei gratia inspergetent,
unde calamitates, fames, & pestes
consequerentur; cuius sententia fuisse
legi.

legimus Tzezetem hist. 113. Innuit idem l. 6. de fabulosis antiquorum gestis, Diodorus, cum ait : *Incantatores etiam volunt eos fuisse, & tanquam magos nubes, nimbos, grandinem, nivemque inducere, ac mutare proprias formas, quum vellent, solitos &c.* Ab his invidos, & fascinatores vulgo *Telcbines* dictos ajunt Gregorius Nazianzenus, & Synesius; Gregorio autem Palamæ *Tabes Telchinvodica* idem est, ac Tabes vultu fascinante, & insidiosè blando illata. Id quoque probatur ut puto ex prænomine illis tributo *Corybantum* ἄτο τῆς Κορυβαντικῆς, quod est *insanire, furiis agitari, vel nomine aspirari*; ii namque, ut ait Strabo l. 10. sacro correpti furore capita in saltando jactabant, aliosque in similem rabiem agebant. Magorum autem, & Ariolorum quis non novit hujus generis potissimum esse affectiones? Protecto ex non sunt nisi quedam Daemonum participatione, quidquid illas vocarint Gentiles; Honestè namque & speciosè loquentes pro libitu suo vocabula in di-

ver-

versum finxere , & hoc quod est a Demonibus agitari , Enthusiasma appellavere , ut dixerit ionuit Greg. Nazianz. Orat. 3. advers. Jul. *Magnos ideo credetrem dictos esse , ac potentes , non ex eo quod Fratrem occiderint , uti videbimus , quomodo magnum , & potentem Cainum vocatum à Cainis apud Tertullianum cap. 47. adv. Hæret. refertur , quasi quadam virtute potenti conceptum , quæ in ipso operata sit super Abel ; sed ex eo , quod terribilia , & miranda facientes simplicium animos ad magnam de se ipsis opinionem concipiendam captarint . Conveniunt quæ habet Diodorus l. 6. de fabulosis Antiq. gestis , ubi de Idaëis Daëtylis , seu Cabiris ita loquitur : *In Samotracia vero magnam sui admirationem Incolis præbucere . Ita de Simone Mago in Act. Ap. cap. 8. nobis legendum se offert , qui se magnum prædicabat , & cui Samaritanæ Gens propterea quod eam multo tempore magius suis dementasset , auscultabat dicens : Hæc est Virtus Dei , que vocatur**

D ma-

magna. Admonet & Gamaliel *Judaicę* legis Doctor ibidem cap. 5. extitisse *Tbedam* quendam dicentem se esse aliquem , addit *Græcus magnum* , cui & consensit virorum numerus circiter quadringtonitorum . Apud *Scandianos* quoque similiter Magis illis evenit , quos Snorro in *Annalibus Norveg.* pag. 238. , illuc immigrasse narrat ex *Asia* , ac inter quos *Tbor* nomine vocatum quendam recenset ab *Affyrio Tbur vel Tbiura* , quod *potentem* significat . Et quidem *Gigantes* qui à *Mose babbiorum* hoc est *potentes* dicti sunt *Genes. 6. banepbelim* quoque vocantur , eamque vocationem *magos* , & *incantatores* designare *Hornius histor. Philos. lib. 1. cap. 9.* ut probabile docet . *Balaam* namque *Numer. 24. 4.* eadem prorsus appellatio tribuitur , quem *Gigantem* nemo dixit , *magum* autem , & *ariolum* fuisse aperi-
tissimè constat . Notandum hic censeo in apocrypho *Enochi libro* , cuius fragmēta *Georgius Syncellus p. 12.* fer-
vavit , inter *Eγρηγέρς* , sive *μυλιερος*

An-

Angelos , qui ante diluvium homines
artibus instituisse dicuntur , Pharma-
cum quemdam recenseri , qui docuit
veneficia , incantationes , & incanta-
tionum remedia . Si hæc essent fide-
digna , satis constaret de magia Ante-
diluviana , indeque de causa cur *ba-
giborim* seu *potentes* nuncuparentur *Gi-
gantes* .

S. IX.

*Primi edocuere Cabiri in Græcia,
& alibi Deorum Cultus , ac
mysteria . Ubi prius ea docue-
rint ?*

AC ne alienum quidem esset ad sen-
tentiam meam probandam com-
memorare , quod Cabiri Deorum , seu
Dæmonum cultum docuerint homines ,
quibusve cogerentur , quibus gauderent ,
quibus illigarentur , & quæ illis offe-
renda essent , quales quoque simula-
chororum figuræ esse deberent ; Unde
namque quam à Magicæ Artis invento-
re Dæmone , vel homine perito hæc
Alii discere potuissent ? Ex primis igi-
tur eos extitisse , qui in Græcia , &
alibi Deorum cultum Gentes docuerint ,
apud Orpheum notatur , qui cecinit :

Τ' μηδὲ Εἰ τελετὴν πρῶτοι μερόπεσσιν ἔθι-
σι εὐθύνατοι Κύροντες &c.

hoc

hic est : *Vos & primi mysteria Gentes e do-
cuisitis immortales Curetes, &c.*
hæc vero eadem fuisse , ac Cereris my-
steria ritibus ex Ægypto translatis , non
contemnendam nobis rationem Pausa-
nias ministrat in Bœoticis , cum prodit
quemdam Lucum Cereris cognomento
Cabiria , a Dirce quinque fermè , &
vigi-
ginti stadiis distasse . Ab eo namque
Cabiriam dictam Cererem appetet , quod
Religionem ejus , *Cabiri* illuc loci transstu-
lerint , vel quod Fanum illi suo nomine
sacrarint , uti Venerem Καλλίπυγον Sy-
racusis , quod ipsi Puellæ quædam ,
Καλλίπυγοι a pulchbris natibus nuncupatae
ædem construxissent , referente Athe-
neo in fine lib. 12. , & Jovem *Atabyrium*
Laprium , *Molianem* &c. ut ait Lactan-
tius l. 1. cap. 22. de falsa Religione , ab
Atabyro , *Laprio* , *Moliane* &c. qui Jo-
vi ædes dedicarunt , proprio nomine ,
ut se quoque perpetuos facerent ,
cum religione illud conjungentes . Cun-
tamen Cretenses Jovis incunabula ja-
ctant , & uti videre est apud Diodorum

i. 5. divinos honores, & mysteriorum ritus ex Creta ad homines alios, Græcos nempe pervenisse, non absimile est, quod Cretenes Græcorum primi a Cabiris Deorum cultum, ac mysteriorum ritus didicerint. Et sane ut Marshamus ad seculum x. arguit, mysteria Jovis in Creta edita fuere prius, quam Cereris in Eleusine. Sed quod antea Samothraciam appulerint, ibique docuerint initiationes, & mysteria volunt quidam apud Diodorum de fabulosis Antiquor. gestis lib. 6. Hinc in Rhodum, ubi ex fabula de Neptuno a Telchinibus educato, sacra illos inibi Neptuno instituisse conjecto, forte ut in alia loca immigrarunt. Inde est, quod Orat. 3. contra Jul. Gregorius Nazianzenus existimat Religionem à Thracibus derivatam, & Σποντίους, hoc est *Deo servire*, παρὰ τῷ Σποντίῳ deduci. Ex his, quæ de Curetibus ait Istrus in collectione Creticorum Sacrificiorum apud Porphyrium libr. 2. πεὶ τὸς ἀπόχης ἵψιζυχος, de abfimentia ab animatis,

pa-

patet illos quoque feralem sacrificandi ritum *Pseudosyria* in Græciam transstilisse ; Deorum nempe altaria , quorum cultum instituebant , puerorum cruxre polluentes .

C. X.

Cabritos ut Deos habitos asseritur.

Hujusce eorum venerationis ratio . Varia inde illos sortitos esse nomina ostenditur , ex varietate locorum , in quibus degabant , aut colebantur , ut Dastylorum , Curetum , Anatum , &c.

Quod ut Dj & ipsi venerati fuerint , ex eo arguere licet , quod alibi quoque locorum Magorum plurimos consecratos fuisse a Gentibus contiperiamus , uti Zoroaster a Persis , de quo in hunc modum scribit Grego-

D 4 rius

rius Turronensis : Primogenitus (Noachi) Ebam Cbus ; bic fuit totius Artis Magicæ innuente Diabolo , & primus Idolatriæ Inventor , bic primus statuiculam adorandam Diaboli instigatione constituit , qui & Stellas , & ignem de Cælo cadere falsa virtute hominibus ostendebat . Hic ad Persas transfit ; Hunc Persæ vocitavere Zoroastrem , idest viventem Stellam . Ab hoc enim ignem adorare consueti , ipsum divinitus igne consumptum ut Deum colunt ; lib. i. Hist. Franc. c. 5. Apud Locenium quoque Antiquit. Sveo - Goth. cap 3. & apud Ericum Upsal. l. i. Histor. Svec. legimus Odinum , & Frejam uxorem ejus a Populis Aquilonaribus magica ea stupentibus , quæ perpetrabant , fuisse superstitiosè divino donatos cultu . Quid Olaus Vvormius in hanc rem dixerit , diligenter attendamus . Ille Mon. Dan. l. i. cap. 4. hæc habet ex Saxone Gram. Olim quidam Magicæ Artis imbuti Tbor videlicet , & Orbinus , Aliique complures miranda præstigiorum Machinationes callentes , obtentis simplicium animis divinitatis fastigium

gum sibi arrogare cœperunt. Quippe Nor-
vegiam, Sveciam, & Daniam vanissime
credulitatis laqueis circumventis, ad cul-
tum sibi pendendi studium concitantes, præ-
cipuo sine ludificationis contagio resperferunt.
Adeo namque fallacie eorum effectus per-
crebuit, ut in ipsis cœteri quamdam Numi-
num potentiam venerantes, beneficiorum
solemnia vota dependerent, & errori sacri-
lego respectum Sacris debitum exhiberent &c.
Ex varietate tamen locorum in quibus
illi degebant, vel colebantur, diversa
eos nomina sortitos opinor. Daçyls
namque, seu *Digiti Idæi* potius, ut
apud Cic. de natura Deorum ex veteri
bus libris eruditissimi Viri scriptum esse
observarunt, teste Salmasio in Solinum,
ex eo dicti, vel quod in Ida Phrygiæ
montæ habitarint, vel quod inibi cedem
sibi sacram habuerint, & loci illius tan-
quam Dj colerentur indigetes; Aut me-
dius quod primi fuerint Cretæ ad mon-
tem Idam Incole, Ibiique religionis ini-
tia statuentes mysteria Jovialia Creten-
ses docuerint, unde fabellæ Origo de
Jove

- Jove ab *Idæis Dactylis*, seu *Cabiris* enutrato. Curetes unde dicti non constat, cuius causa est, ut ait Strabo lib. 10. quod triplices essent Curetes Ætolici, Phrygii, & Cretici. Ego tamen ut Ætolicos, qui Chalcidem inhabitarunt, dictos esse ἀπό τῆς χερᾶς, hoc est a *Ton-*
sura censerem, quod fortè Chalcidem & ipsi aliquando incoluerint, Ætholicon autem moribus se accommodarint, nomenque retinuerint inde deductum. *Anactum* denominationem ex *Inacbo*, cuius nihil vetustius in Græcia sortitos esse opinatur Tanaquillus Faber Vir Doctissimus in notis ad Bibliothecam Apollodori: *Originis externæ*, inquit, fuisse *Inacbum vel ipsum per se nomen satis indicat*; neque enim *Inacobus* aliud fuit, quam *Anacb*, seu *Enacb*, unde *A'vač*, *Γ'αντρις* in veteri Græcia; quæ vox, ut è *Poetarum scriptis certum est*, *Deum*, & *Deos* significavit. De nominis ethymologia plura habet in suo *Compendio Historiarum Universalis Epochæ 3.* Jo: Clericus a Bocharto Chan. l. i. c. i. mutata, quæ hic loci

loci non referuntur , quod jam supradicta nobis magis arrideant , *Anactum* scilicet nomen *ἀπὸ τῆς ἀναχῶς ἔχειν* deductum esse , vanumque videatur negotium derivare illud aliunde , & ejus notitiam originis , quam Græca suppeditat , ab externa lingua emendicare . *Ἄσκαρις* igitur quasi Preſides vocabantur ex eo quod immunitatem a terroribus , perpetuamque securitatem iis , qui eorum sacris initiantur , preſtasse crederentur . Atque hoc est , quod Apollonius dicit , Argonautas *Orphei* precepto ad Insulam *Electræ* (sic Samothraces Insula vocabatur) adnavigasse , ut discentes inviolabiles initiorum leges , tutiores , incolumioresque deinde mare pernavigarent . Quare *Corybantes* nuncupati fuerint , cum jam supra visum sit , repetere vanum esse putamus .

§. XL.

Cabirorum *appellationis origo inquiritur*. Hornii *sententia referatur*, non probatur. A'πò τοῦ Chaber *Hebræorum*, quod *Incantator* interpretatur, ejus derivatio afferitur.

DE Cabirorum *appellationis origine apta quedam*, ut arbitror ad id quod requiri mus, & quæ aliis dicta non sunt, mihi referenda videntur, missis tamen multis quæ plerique opinati sunt, ut Bochartus, Huetius &c. queve si brevitati consulamus, enumerandi tempus non est. Hornium quondam sequutus a'πò τοῦ Gbibrōm Hebræorum, quod potentes significat, Cabirorum *appellationem deduxerāt*; quippè qui Σεωὶ Διωροὶ in Samothrace, εὐδιωροὶ apud Orpheum, & divipotes in Augurum libris

bris denominarentur, Eos vero Genes. 6.
v. 4. ita Moysēs vocaverit, qui poten-
tia, & honore ubique Terrarum cele-
berrimi essent: *Hagbiborim ascēt mebo-
lām anscē bascēm &c.* quę ita reddit Vul-
gata: *ii sunt Potentes a seculo Viri famosi
&c.* ut & Nemrod cap. 10. vers. 8. Porro
Cbus genuit Nemrod; ipse cœpit esse *Gbi-
bōr*, idest potens in Terra &c. In hanc
autem veneram opinionem, quod non
inusitatum noverim *Gbimel* Hebreorum
in *Kappa* Grēcis mutari, uti a *Gamal*
seu Syro *Gamalā* suum ipsi Κάμηλον, La-
tini *Camellum* fecere. Modo tamen ubi
eorumdem Hebreorum τὸ *Cbabār* recor-
datus sum, licet hanc haud sciam an
Alii sint probaturi sententiam, dicere
non dubito quod sentio, a *Cbober* scili-
cket, quod *incantator* Interpretatur, or-
tum habuisse *Cabirorum* nomen. Locus
est Deuteronomii 18. 11. *Vecbober, Cba-
ber*, quod vertit Vulgata *Incantator*,
hancque versionem confirmant Septua-
ginta: Φαρμακὸς ἐπασίδων ἐπασιδῶ, *Ve-
nēficus incantans incantationes*. Et recte;
In-

Incantatores enim, ut Martinus Delius D.M. lib. 4. cap. 2. q. 7. section. 3. a Cbabār quod significat se sociare, Genes. 34. 3. Omnes ii Cbabōru, idest convenient, sociaverunt se in valle sylvestri &c. vocantur Cbarabim, quasi socii, nempe Dæmonum, quibus se pacto, seu fœdere inito conjunguntur. Magos autem, & Incantatores extitisse Cabiros probatum est; Ni potius dicamus ex eo sic dictos, quod se improbando fastu Djs suis, ut & Chami Posteritas, se sociarint, ac imperitoribus persuadere nisi sint, se Deos extitisse, qui humana incederent in Terris forma. Et licet τὸ Cherb in C. nunquam a Latinis immutandum contendant, quod litteræ unius organi in alterius organi litteras mutari non soleant, & C. τῷ Kapb respondeat, quod alterius est organi ac τὸ Cherb; nihilominus quum mutatum legerim τὸ Cherb in G. ut quod Chelbana Hebreis Galbanum dictum Latinis, τὸ Cherb autem ejusdem organi non sit ac τὸ Ghimel G. Latinorum

re-

respondens, planè censeo, quod Latini minimè valentes rō Cbetb spiritum nimis densum exprimere, pro Cabiros Gabiros dixerint, indeque cum Antiquis C. & G. indifferenter usurparentur, ut notarunt Grammatici, Cabiros, leni non aspera pronunciatione vocarint, qui Ghabiri, sēcū Chabiri dicendi fuissent. Hujusmodi autem assertionem etiam apud Græcos nullus improbabit, ubi attenderint, quod Venus Saracenorum, quæ χαβαρ Euthymio Zigabeno in Panoplia vocatur, a Georgio Cedreno in Chronicis, quo loco vitam Muhammedis describit Kuβaρ, τῷ χ. in Κ. immutato, appellata sit.

Q. XII.

Mysterium Cabirorum quale fuerit , ac eorum sacris Initiatione ? Ea non aliud , quam Thurgiae Disciplina . Probatio asserti varie tentatur .

Videamus nunc que ad eorum mysteria , sacrileve initiationem attinere possint . Mysteria apud nos appellantur , que in maximis festis peraguntur , & eorum quantum licet cum metu , ac reverentia explicatio , quia hec mystica sunt , nec apud Vulgus efferenda , & quia ab his quibus hec traduntur , danda sit opera , ut sensus suos velut claudentes , ac supra omnes res corporeas rerum species attingentes , supernas illuminationes excipient ; sed apud Gentes ea mysteria videntur appellata , que in festis apud ipsas perageban-

bantur , eorumque explicationes ob turpitudinem qua scatebant , & quia lege cautum erat , ne quis hæc nisi iis , qui horum fœditatis , & contumelias participes extitissent , patefaceret , ut ait ad Orat. 3. Nazianzeni adversus Jul. Elias . Mysterium igitur *Cabiricum* , quod tantopere arcanum esse voluere , præter Clem. Alex. loco citato , & Eusebium l.2. cap.5. Arnobius parricidium esse prodit lib.5. *Oblivioni etiam Corybantia sacra donentur* , in quibus sanctum illud mysterium traditur : *Frater trucidatur a fratribus* ; Ideoque eorum Sacerdotes apium cum totis radicibus prohibebant in mensis apponi , putantes ex *Corybantico* , qui fluxit sanguine ortum habuisse : cædis quoque rei ad hos confubabant , ut lustrarentur , teste Hesychio : Τίπεντος Καβείρων ὡν καταιπερ ποτέ , *Sacerdos Cabirorum bonnicidam lustrans* . Hæc quoad mysterium delibasse sit satis ; quod enim de *Cabiris* loqueretur Arnobius , ea , quæ habet citatus Clem. Alex. evin- cunt : *Cabiros autem cum Corybantas ap-*

E pellant

pellant mortem quoque Cabiricam annun-
 ciant &c. Quoad initiationem Robinso-
 nus lib. 5. Annal. Mundi §. 47. ex Plat.
 Eutyd. notavit mysteriis initiandos Ca-
 birorum , collocatos in solio , aliis inte-
 rea mystis agitantibus in circulo Cho-
 reas , ac ejusmodi ritum Θρονισμὸν , &
 Θρόνος dictum fuisse . De hisce initia-
 tionibus intellexit Dion Chrysostomus
 cum dixit Orat. 12. καθάπερ εἰώθασιν οὐ
 τῷ καλεμένῳ Θρονισμῷ καθίσαντες τὰς μυ-
 μύκινας οἱ τελοῦντες κύκλῳ περιχορεύειν . Hu-
 jusce autem collocationis in solio ritum
 ab Orpheo , seu Nicia Eleate , ut alii
 volunt , descriptum , & Poëma Θρο-
 νισμὸς inscriptum nomine , ait Svidas in
 Ορφεὺς , ubi ejus opera recenset . Eos-
 dem quoque fascia purpurea ventrem
 circumligasse prodit Scolastes Apollonii
 l. i. ubi de his mysteriis agit : πεζὶ τε
 κοιλίᾳ οἱ μεμυμένοι τανίας ἀπτυστορρύρας .
 Additque Proclus in Plat. de Rep. ca-
 put oleæ germine coronasse . Quum ta-
 men inter initiorum cæremonias , quam
 maximè necessariae haberentur ex vete-
 rum

rum consuetudine iustificationes , uti earum primam , cædis scilicet expiationem in usu habitam tuisse testatur Hesychius citatus , ita & alteram servatam conjecto , purificationem nōmpe , quæ cum incantationibus , salibus , hordeo , Lauro , mari & transfōne per ignem fieri solebat , ut Procopius Gazetus ait in Deuteron. De purificationibus Græcanicis ; multa namque erat Religionum congruentia , & Cabirorum ut & aliorum Deorum mysteriis initiatijustiores , & sanctiores fieri putabantur . Quo errore occæcatos Jafonem , Orpheum , Herculem , Castorem , & Pollucem , & Heroum plerosque tradit Diodorus l.5. Imo & Alexandri parentem Philippum una cum Olympiade in Samothracia sacris Cabirorum initiatum legitur apud Plutarchum in Alex. quo nomine apud Q. Curtium lib.8. ab ipso carpitur Alejandro , sive quod opportunum rei gerendæ tempus inanis Religio abstulisset , sive quod eaestate hæc otiosus egisset , qua maximas ipse

E 2 res

res in Asia gesserat , ut notavit in eum
dem Q. Curtii locum Cl. Michael le
Tellier. Pueros quoque more Athenien-
sium a certo tempore initiatos in Samo-
thracia notavit ex Apollodoro Donatus
in ea Terentii act. i. sc. i. Phormionis:

Ferietur alio munere , ubi Hera pepererit:

Porrò autem alio, ubi erit Puerο natalis dies:

Ubi initiabunt , &c.

Cæterum quoad ea , quæ dixi superiùs ,
initiationem hanc nihil aliud quam me-
ram Thurgiæ disciplinam fuisse , vel ex
eo constaret , quod initiandi fortè in ca-
liginosum illud Antrum Zerintbum no-
minè descenderent , sacrum Cabiris , uti
& de Pythagora sacris Jovialibus in Cre-
ta iniciato traditur in ejus vita a Por-
phirio : eum nempe *in antrum Idæum*
descendisse Jovi sacrum , εἰς δὲ τὸ Ιδαῖον
καλύπτον αὐτρον καπάβας , &c. vel ex eo
quod Apulejus l. 2. Metam. propè fineñ
de seipso iniciato scribat : *Accessi Consi-*
lium mortis , & calcato Proserpinæ limine
per omnia vœtus elementa remeavi , Deos
inferos , & superos accessi coram , & ado-
ravi

ravi de proximo : *Nocte media vidi solem,*
&c. Accedit , quod sine incantationibus
formarumque monstruosarum , atque
terribilium ea , ut Clemens Alex. in
Proptreptico inquit , non operaren-
tur. Item quod ab initiatis deinceps ce-
lebrarentur sacra quædam , quæ ἀλεξι-
φάρμακα κανδώσων τινῶν dicebantur ; peri-
culis enim circumventi *Cabiro*s ut sibi
adparerent , & adessent adjutores , in-
vocabant . Imo Plutarchus in libello de
perfect. Virt. &c. prodit ad avverrucan-
dos terrores τῶν Ιδαῖων δακτύλων , *Idæo-*
rum Dactylorum , seu *Cabirorum* sola no-
mina singillatim recitasse nonnullos , de
quo vid. Calcagninus Dialog. *Equitatio*.
Ideò ab Orpheo , quem Samothraciis
religionibus imbutum diximus , fingitur
Euridicem ex inferis revocatam , quod
de vita pericitantem incantationibus ,
quas noverat , hanc ille revocaverit ad
vitam , ut probat Tzetzez Chil. 1. hist.
54. v. 852. Quæ omnia Thurgiam sa-
piunt , & Δαιμονοθύταις familiaria esse
non ignoramus . Huc spectare videtur

E 3 quo-

quoque illud Lucretii lib. 6. de natura
Rerum,

— *Etiam Samotbracia ferrea vidi &c.*
Quæ rejectis Grammaticorum sententiis
non de ferreis Samothracum Idolis Tur-
nebus Advers. l. 20. cap. 2. interpretatur,
sed de annulis aureis quibusdam , at
terreis dictis , quod iis ferrum esset loco
gemmae , ut ait Plinius l. 33. cap. 1. Et
Isidorus l. 9. c. 13. Audiamus ea , quæ de
*quodam spiritu aquatico *Neccer* nomi-*
ne refert Loccenius Antiq. Sveo-Goth.
cap. 3. Hunc , ait ille , ex prisca supersti-
*tione *Vulgus rude* , Svecorum scilicet ,*
ad huc metuit , & natantes ab eo sibi cave-
*re , atque frustulo *Cbalybis* se contra eum*
præmunire monet &c. Sed Samothracum
sacris imbutos a naufragiis fuisse prorsus
immunes tradunt Antiqui ; eos itaque
hujuscemodi annulis ad tempestatum
evitanda pericula , uti & Svecos ex
Magorum suorum disciplina , & vete-
*ri consuetudine , frustulo *Cbalybis* contra*
**Neccer* , superstitione usos esse probabi-*
le censeo . Vide quæ de hisce annulis
ha-

habet Pineda in Comment. ad Stephanum de Urbibus in verbo *Samotbrace*. Dici posset ejus generis eos fuisse , cuius & illi fuere , quos Jarchas Brachmanus tradidit Apollonio Tyaneo , ut ait Philostratus lib. 3. cap. 13. magicos nempe , & certa cœli constitutione fabrefactos , rituque sacratos magico , ad mare aliquamdiu tranquillum efficiendum , ventosque sedandos , uti & Taliitanicas imagines , quas sub signo Piscium confectas , & in Navium protis constitutas Gaffarellus Curiosit. inaud. cap. 6. num. 5. id potuisse præstare notavit , nodosque tritos Finorum , & Lapponum , de quibus Olaus Magnus lib. 3. cap. 6. miranda recenset . Hac occasione referre placet quæ Jonas Arngtimus Crymogeæ suæ libr. 1. cap. 7. apud Olaum Vvormium narrat , in arca scilicet Deorum septentrionalium annulum asservatum argenteum , vel ex orichalco unc. XX. ; quem forensi aliquo munere fungentes , jusjurandum jam præstituri , vi-

etimarum illinitum cruore religiosè
inter Jurandum contrectabant . Num
ad hunc usum , vel similem potius
Annuli ferrei Samothracum escent in-
venti , Alii dispiciant ; satis ea sunt ,
quæ mihi in retam obscura divinare ne-
gotium fuit .

§. XIII.

*Quo ritu Cabiris sacra fierent, &
quando? Eorum Sacerdos Koès
appellatus.*

Quemadmodum , & quo ritu sa-
cra ipsis *Cabiris* peragerentur dif-
ficile est in tanta temporum ve-
tustate , & scriptorum religioso silen-
tio aperire . Quare mihi a curiosis esto
venia , si quæ nesciantur non exqui-
rens , hoc tantum notaverim , digna
certè fuisse tenebris , cum nocte fie-
rent , ut ait Cicer. lib. 2. de Natura
Deorum , ideoque non minus ac Eleu-
sinia probri , ac dedecoris plena .
Quod quidem ex iis , quæ duo *Cabiri*
fratricidæ colenda *Tυρρηνοῖς Hetruscis* co-
mendarunt , cista nempe , & Diony-
sii fratris interempti imposito in ea pu-
dendo , ut ait Clem. Alex. in Protre-
pt. quam benè probari posset , ut &
ex

ex iis, quæ de statuis erecta virilia .
 habentibus in Samothraciæ mysteriis
 sacro sermone declarabantur, ut scri-
 bit Herodotus lib. 2. cap. 51. De eorum
 Sacerdote hoc habemus ex Esychio
Koēn appellatum fuisse : *Koīn̄ Iēpeūs*
Kaβeīparv, *Koēs Sacerdos Cabirorum*; Ad
 quæ Bochartus lib. 1. de Col. Phœn.
Koben Ebraicè *Sacerdos*, *xōt̄n̄* unde
 verbum *xōiāðai*, quod idem est ac
špāðau, idest *sacerdotio fungi*.

§. XIV.

Idola Cabirorum cur malleum gestarent ? In recentiorum sententiam non conceditur . Malleus loco sceptri Thorri Idolo Norvegico datus . Mallei Joviales , eorum usus apud Septentrionales . Causa insigniendi mallei gestatione Cabiros aperitur . Subinde nova tentatur , non probatur perquisitio .

HAec tenus de Cabiris , de eorum numero , etate , Religione , de appellationibus , consecratione , mysteriis , eorumque facris Initiatione ; de Idolis nunc , ac de locis , ubi eorum sacra celebrata fuere , quedam adjicere placet , antequam ad finem deveniam . Et primò cur *malleum* Idola

la Cabirorum gestarent , (quod difficile videtur ubi in recentiorum sententiam non concedamus) rationem , qualiscumque ea sit , non adeo improbandam produco . Notandum est igitur , *malleum* non fabris ferrariis , & Vulcano tantum , uti ex nummis apparet , sed aliis quoque præ Fabris & Vulcano gestatum esse ; refert siquidem Olaus Wormius Mon. Dan. lib. 1. cap. 4. ex Olai Crassi Historia , statuam *Tborri* , quam cum sociis venerabatur Dala Gulstrandus , sceptri loco *malleum* manibus tenuisse . Huic autem Idolo *malleum* sceptri loco ideo fortè datum fuisse dicerem , quod inusitati ponderis *malleos* , quos *Joviales* vocabant , ingenti ære complexos , magnaque cultos religione ad eum usum septentrionales habuerint , ut per eos tanquam per Claudiana tonitrua , & per usitatam rerum similitudinem Cœli fragores , (quos malleis cieri credebant) exprimerent , tantique sonitus vim (Olai Magni Hist. sept. l. 3. cap. 8. verba sunt) *fabrilium specie imi-*

imitantes, Deorum suorum bellis sic adfisse religiosum existimarent, ac ipsis operem ferre, quos concitato in nubibus fragore ab aliis oppugnari putabant, &c. Ac is quidem Jovialium Malleorum usus usque ad An. a Christo nato 1030. docente Olae Magno perseverabat, cum Magnus Gothorum Rex Christianæ disciplinæ studio paganam superstitionem perosus, & Phanum cultu, & Tborum insignibus spoliare sanctitatis loco habuit. Modo res nostra ab hoc Jovialium malleorum usu lumen suum mutuetur. Eamdem igitur asseram extitisse occasionem, & originem insignendi mallei gestatione Cabirorum Idola. Quid enim ærea curetum arma, quid sonitus, ac strepitus percussionum, quidve Jovem à Saturni insidiis servatum esse dicemus? Profectò tanta est rerum congruentia, ut nil aliud, quam Cabiros quoque, ubi Deorum, seu Demonum cultum in Græcia, & alibi docerent, eosdem prorsus ritus, & superstitiones easdem docuisse arguantur.

78 *Dissertatio*

Quæ vero ubi *Cabirorum* disciplina
fati accepissent , puerilibus fabulis ad
sua tempora , & coëuos sibi homines
accomodatis implicuerant , novaq; sem-
per , uti & in aliis , figmentorum ac-
cessione veritatem Poëtæ occultarunt ,
ut Gentibus sacrilegium tanquam fa-
crum aliquod venditarent . An colli-
maverim , videant alii . *Malleum* tortè
gestasse *Cabirorum* Idola , ut & Idolum
Vulcani videbatur , quod ut huic ad
eris , ferriq; fabricam , ita illis ad si-
mulachrorum efformationem , non mi-
nus ac scalprum , *malleus* quoque adhi-
beretur ; statuarii namque , ut etiam
notavit Bullengerus de Pictura , & Sta-
tuaria l.2. c. 13. ubi de ferramentis scul-
ptoriis agit , *in primis utuntur marculo* ,
sen tudito , & *Malleo ferreo* , qui nun-
quam *sox pondo excedit &c.* *Telebinæ* au-
tem , quos eosdem cum *Cabiris* fuisse
innuimus supra , sculptrores , atque sta-
tuarios fuisse ; primoisque Rhodi simu-
lachra Deorum contabricatae , & que-
dam antiqua signa eorum nomine fuisse

ap.

appellata , ut apud Lydios Apollinem *Telcbinium* , Junonem ac Nymphas *Telcbinias* apud Alyrios , Diodorus de fabulosis Antiq. gestis l. 6. commemorat ; cum prius saxa Grœci venerarentur , ut de Hœcule in Hyetto Bœtiorum , & de Cupidine apud Thespienses refert Pausanias lib. 9. de Junone Argiva , & Apolline in Delphis , ac de Baccho Thebanō ex veteribus Poëtis habet Clemens Alex. Strom. l. 2. quæ simulachra more prisco ἀργοὶ λύθοι , rudes lapides extitere . Sed non etiam Olaum Vvormium de Thorri Idolo , nec Olaum magnum de malleorum Totialium usu apud Septentri- nales inspexeram , quorum Scriptorum mihi Eruditiss. Vir Apostolus Zenus , qui in Historia rerum Septentrionalium apprimè versatus est , copiam humaniter fecit .

S. X V.

Quibus in locis Cabiri culti fuerint, ac Templa eorum nominis consecrata. Amaseus ex Fabretto notatus.

Quoad loca, ubi *Dj Cabiri* cultum nacti fuerint, dicendum est. Et primò, in Samothrace Insula eorum sacra celebrata fuisse, ubi etiam Gentibus initiari mos erat, iprodunt Scholiastes Apollonii, ac Stesimbrotus Thasius apud Strab. l. 10. Et sanè, ut Diodorus l. 5. mysteriorum ritus a Jove Jasione filio olim fuisse traditos in ea Insula jactitarunt. Samothrace, ante adventum Cadmi, qui ubi Samothraciam appulerit, perceptis mysteriis uxorem duxit Harmoniam Jasione soredem. Abs re non erit inscriptionem Beneventanam, quæ pag. 172. tertetur a Reinesio, hic transcribere, licet

licet ex imperiti , & audacis litteratu-
ræ prophanae ostentatoris officina eam
esse dijudicet . Ea est :

PATRI AMMONI ET HERCULI
FRATRI ET MINERVÆ PALLA
DIÆ ET JOVI OLYMPIO ET
SAMOTHRACIBUS CABIRIS
ET INDICO SOLI ATQ APOL
LINI DELPHICO

Tantà erat templi in quo inibi eadem
hèc sacra celerabantur , Religio, tan-
tæque dignitatis , ut ex eo Cilices Pi-
ratæ decem aliquando talentorum mil-
lia abstulerint , si Eustathio credimus
ad Dionys. Perieg. v. 874. Huc quoque
spectat , quod Plutarchus in Marcelló
inquit , ab ipso nempe complura præterea ,
quaæ Romæ extant , Djs dedicata , sta-
tuasque , ac Tabulas ex iis , quas Syracu-
sis retraxerat , in Samotbracia positas ad
Deos , quos Cabiros appellant . Quenam
hèc fuerint positæ ad Cabiros Tabellæ ,

F Ci.

Cicero de natura Deorum lib. 3. aperte nissimum indicasse videtur, ubi Diagore, cum in Samothraciam venisset, Amis cum quemdam ea dixisse refert: Nonne animadvertis ex tabellis pictis, quam multe votis vim tempestatis effugerint, in portumque salvi pervenerint? Quo in loco, ut Critici notant, de exiguis votis tabulis intellexit, in quibus periculum, a quo quisque liberatus fuisset, describere, vel depingere solebat, votumque jam emissum persolvens, aris Deorum servatorum suspendere. Id his versibus docet Horatius l. i. Od. 5.

— *Me tabula sacer*

Votiva paries indicat videntur

Suspendisse potest

Vestimenta mortis Deo,

Prope Samothracem in Lemno, in qua Vulcani erat officina, Cabiri culti fuisse; Strab. l. 10. ex Pherecyde, Deinde in Imbro, ut Stephanus verbo ἔργον habet; Inbrus insula sacra Cabiria, &c. sed & in Troadi Urbibus sacra hinc Dij instituta fuisse ibidem tradidit Strabo.

bo . Item Thessalonicenses in Macedonia ex nummis , quos post Seguinum vulgavit Vaillantius Imp. Num. Græc. pag. 91. 144. honorem peculiarem Cabiris prestasse constat , immo & certamina de eorum nomine *Cabiria* dicta celebraſſe , ex nummo Gordiani Pii , cuius in altera parte Urna , in qua palmæ ramus cum epigraphe ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΚΑΒΕΙΡΙΑ , *Thesſalonicensium Neocororum Cabiria* . Sed hic notare liceat , quod unum ex Cabiris , non Cabiros Thessalonicenses coluerint teste Laetantio l. 1. 15. de falsa Religione , hicque , ut Julius Firmicus de errore proph. Relig. cap. 12. ait , fuit ille , qui a duobus aliis interemptus , ne quod indicium necem fratris aperiret , sub radicibus Montis Olimpi consecratus est Ec. ex quibus arguendum relinquo , an bene senserit Vaillantius , cum dixerit pag. 376. de Festis , & Certaminibus Urbiū &c. summas eorum annus , Thesſalonicensium scilicet , templum ex duas columnis suffulsum exhibet , in cajus

aditu unus ex Cabiris stans , nam plures existimantur , nec de eorum numero apud Græcos Scriptores constat . Placuit num- mi Ectypon curiosorum in gratiam ad- jungere .

Athenis quoque in Attica Cabirorum Religionem exultam fuisse patet ex monumento Græco §. i. jam producto , quod Dionysii Archontis anno positum fuit , qui licet inter Archontes incerti temporis a Meursio lib. 4. cap. 10. de Arch. Ath. memoretur , nihilominus , quidquid dicant Diodorus , & Anonymus , Lyciscum nempe a Pythodoto exceptum , μετὰ δὲ Λυκίσκον ἐσὶ Αρχῶν Πυθόδοτος , cum jam constet Archon- tem fuisse , & ab illo exceptum Lyci- scum ,

seum , vel inter Lyciscum & Pythodotum reponendus videtur , vel alium Lyciscum , cuius incertum sit tempus , ab eodem exceptum fuisse dicendum est . Sed revertamur ad nostra . Hanc quoque Religionem & Amphissenses in Locride habuisse deducitur , quod initia quedam illi celebarent , quæ *Anaētum puerorum* , ut vidi mus , appellabantur ; *Anaētes pueros* autem non alios quam *Cabiros* fuisse probatum est . Fuit solemnitas quedam apud Thebanos in Bœotia , quam *Cabirorum* vocat Pausanias in Messenicas , & Lycaon Pandionis Filium eis tradidisse refert , contra quos si aliquid unquam commisum fuit , id ira semper inexorabili vindicatum est , immo & templum quondam ingressi Macedones tanquam in Terra hostili , fulmine fuere , fulguribusque percussi . Apud Clitorios itidem ut idem Pausanias lib . 8. erat Διοσκύρῶν καλεμένων μεγάλων θεῶν ἱερὸν , *Dioscororum magnorum Deorum templum* . *Castorum τὸ Διοσκύρῶν*

vertit *Amasis* ; sed, ut notavit Fa-
brettus V. Clariss. Clitorii *Arcadicus*
Populus perpetua similitate *Laconibus*
oppositus , quod cultum ac templum
Heroibus *Spartanis* tribuerint , parum
verisimile habetur ; quare Deos hosce
pro *Cabiris* accipere probabilius existi-
mo ex iis , quæ supra : mecumque
Yir doctus , atque in græca lingua pe-
ritus Antonius *Caramaneus* , cui jam
id aperueram , ita facile sentit . Tem-
plum quondam *Cabirorum* Memphis in
Ægypto vetustissimum fuisse narrat He-
rodotus l. 3. cap. 37. inaccessum alteri ,
quam Sacerdoti , donec Cambyses in-
gressus simulachra concremavit Πόλε^ς
κατοικώσας , in ea multa iocatus . Pre-
terea Beryti in Phœnicia cultos fuisse
pradic Sanctioniaton apud Euseb. lib. I.
præp. Eu. βέρυτος δὲ Ποσειδῶνι , τῷ Κε-
βείροις , Berytum autem Neptuno , &
Cabiris &c. Num e Græcia Memphis ,
& Berytum *Cabirorum* cultus transla-
tus fuerit , vel prius ipsi *Cabiri* tem-
pla in Ægypto sibi constituerint , ut
& in

Et in Phœnicia , aliisque in locis , videantur curiosi ; satis sit adducere , quod in hujusmodi insolentiam vealisse Jovem , cæterosque eorum ; quos inter Deos reposuit Gentilium vanâ superstitione , Historia testetur , de quo Lactantius lib. i. de falsa Religion. Præterea Cabitorum appellatio , vanitatum magicatum , & superstitionum religionum doctrina , ex Ægypto potius in Græciam , ac alia loca fuisse illum translatum , evincit . De illorum cultu in Italia narrat Æneas apud Virgilium Æneid. 3.

— Feror exut in alcum
Cum sociis , natoque , Penatibus , &
Magnis Djs.

De quo videatur Dionysius Halic. Hist. l. i. ubi ait , quod Æneas cum simulachris magnorum Deorum ex Urbe peregrineretur , eaque secum in Italiam deportarit . Adde quod de positis tribus Aris in Circo Romano tñnis Djs magnis , potentibus , quos & Santothæcas putabant , Tertullianus habet c. 8.

de spectac. Ab ipsis Cabiris hæc facrā fuisse quondam ad Tyrrhenos delata refert Clemens Alex. in Protrept. Inde que est , quod Myrtillus Lesbius apud Dionysium libr. I. ait , *sterilitate labo- rantes Tyrrhenos proventuum omnium decimatis Jovi , Apollini , & Cabiris vovisse* . Strabo l.5. (quem etiam refert Illustrissimus ac Reverendiss. Philippus a Turre duobus ab hinc circiter annis Episcopalis Adriæ dignitatis , ac amplitudinis gradu , quo multo se ante dignissimum propria virtute prestiterat , condecoratus , Monum. Veteris Antii p. I. c. I. de inscriptione M. Aquilii) meminit delubri *Dioscurum* in Colonia Antiate collo- cati . Nùm Cabirorum delubrum id fue- rit , Alii viderint .

S. XVI.

*Certamina de nomine Cabirorum
Cabiria dicta . Ubi instituta ,
& qualia fuerint ?*

PAUCA QUÆDAM APPONENDA ESSENT DE CERTAMINIBUS , QUÆ DE CABIRORUM NOMINE CABIRIA DICTA , THESSALONICÆ VERÒ , UTI EX NUMMIS ADPARET , PECULIARITER CELEBRATA FUERE ; SED QVM DE HIS NE VERBUM QUIDEM FECERIT MEURSIUS IN SUA GRÆCIA FERIATA , NON HOSPINIANUS IN LIBRO DE FESTIS AC TEMPLIS GENTILIUM , NEC VAILLANTIUS CITATUS UBI DA FESTIS , AC CERTAMINIBUS URBIVM DISFERIT , QUID CERTI DICAM EGO , NON HABEO . CONJECTURAS MEAS ATTAMEN , PRÆTERRE LICEAT , NE JEJUNUS SIT OMNINO LOCUS ISTE . NON ALIUD IGITUR EXITISSE CONJECTO , QUAM ΠΥΡΡΙΚΛΕΩΣ , SALTATIONEM NEMPE ARMATAM (UNDE PYRRBICBARI , SIVE PURRBICBARI DICTI SUNT SALTATORES ARMATI , UT

ut author est Bud. in l. Athletas, ff. de iis qui not. infam; & in l. aut, ff. de pœn.) & θύραιον, idest belligeros lusus in honorem Cabitorum instituta certamina; ea namque Thessalonicenses Curætibus, sed Cabitis grata credere poterant, quibus ut ait Nonnus l. 13. Dionysiac.

Oīς βίος ἀκελάδων ἔιφέων κτύπος· oīς τινὶ πρόδημοι.

Κύκλα ποδῶν μεμέλοντο, τοὺς δομιδοεσθια λαρυγγῖ.

Id. Quibus vita erat beneficentium gladiorum strepitus, quibus quodam rythmo Circuli pedum curæ erant, & scutata aboreæ &c.

Et qui saltationes armatæ, ut ait Dionysius Antiquit. Rom. lib. 2. primi instaureret χρέους δὲ κύματος θύραιον οἱ ἡραῖοι κατασκοπεύοντο; & ut decinuit Orpheus in hymnis,

Σκηνήν τε Κεράπτες θύραια βιβλιον δερετοί &c.

Id. Saltatores Curtissi Enoplites gradus poscentes &c.

Talia quoque certamina recordat Plato de

de leg. lib. 7. apud Lacedemones in Minervæ honorem celebrata fuisse, quod ipsa quoque ludis Choræ delectata, non solis manibus ludendum censuerit, sed armis tota ornata saltandi officio perfuncta sit. Eorum qui *Cabiria* peragebant, gestamina eadē, ac illa Saliorum fuisse, qui a Tullo Hostilio post Numam instituti, Dionysius l. 2. commēmorat, lanceam nempe, aut virgam, aut tale quid aliud, & Peltam Thraciam, quæ scuto virginato angustiores habenti laterum cava-
tes, similis erat. Saltationis quosdam fuisse Duces, qui & Choræ inciperent, & saltandi modulo præsentem ceteris, innuit Homerus Iliad. Σ. Clypeum Achilli a Vulcano donatum describens, in quo Chorum creticum ex Virginibus, & Juvenibus constantem cœlatum indicat, hisce verbis:

Πολλὸς δὲ μερόντι χορὸν περισσῶς ὄμιλος,
Τερπόντοι δοκῶ δέ κυβιστῆρε καὶ αὐτοῖς,
Μολπῆς δὲ ἀρχοντες ἐδίσθον κατὰ μίστας;
&c.

Id.

Id. Multa autem gratum Cborum circumstābat Turba,

Lætantes at duo saltatores , (ejusmodi scilicet qui se in caput dejiciunt), juxta ipsos

Cantum incipientes circum agebant se in medios &c.

Fuerunt & hujusmodi saltationes inter prolusiones castrensis , seu militaris disciplinæ cum apud Græcos , ut ait Plato l. 7. de leg. tum apud Romanos , ut refert Spartanus cap. 9. in Hadriano , & Ammianus Marc. l. 16. de Juliano . Hisce consona , quæ de saltu inter militares Romanorum exercitationes refert haud uno loco Vegetius , & quidem l. 2. cap. 23. *saltus quoque , & ictus facere pariter adfuescant , insurgere tripudiantes in clypeum , rursumque subcidere , nunc gestiendo prevolare cum saltu , nunc cedentes in terga resiliere &c.* Sed satis hucusque de Cabiris exercitationem meam protraxi , quam utinam , ubi ea lecta fuerit , ab eruditis Viris intelligam approbari . Eos tamen res ipsa abstrusa ,

sa , & propter silentium aut confusio-
nem Scriptorum explicatu difficilis ,
spem facit , æquiores mihi futuros , si
minùs alicubi scopum attigisse videar &
Inscriptionis reliqua , quæ differendo
occasionem jam dedit , una cum notis
ad varia latina nondum edita Monu-
menta Aquileja , & Altino Venetias
advecta , præter Græca non pauca ,
quam primùm illustrata , ubi aliquid
supererit otii , Deo favente proferandi
in apertum .

F I N I S.